

עמת 27187-09-24 - ווליד אבו בלאל נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 27187-09-24

לפני: כבוד השופט נעם סולברג

העורר: ווליד אבו בלאל (עציר)
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר
שבע, מיום 3.9.2024 במ"ת 27969-04-24,
שניתנה על-ידי השופט נ' אבו טהה
19.9.2024

תאריך הישיבה: עו"ד ארז בן ארויה
בשם העורר:
בשם המשיבה:

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), המופנה נגד החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 3.9.2024, במ"ת 27969-04-24 (השופט נ' אבו טהה), שבגדרה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים בעניינו.

2. ביום 11.4.2024, הוגש נגד העורר כתב אישום, המייחס לו שתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) - "פוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה"; עבירה אחת של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין - "מנסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין, באבן או בנשק מסוכן או פוגעני אחר"; ועבירה אחת של ירי מנשק חם, לפי סעיף 340(ב)(1) לחוק העונשין.

3. על-פי עובדות כתב האישום, ביום 8.2.2024, נערכה אזכרה לסב העורר, בבית הסב המנוח

במועצה המקומית שגב שלום. במהלך האירוע, התגלע סכסוך בין הורי העורר לבין כמה מדודיו וילדיהם. כחלק מכך, השחיתו האחרונים את מכוניתה של אם העורר, אשר חנתה במקום. על-פי הנטען, אחיו הקטין של העורר עדכן את העורר לגבי המתרחש, והאחרון מיהר למקום בצוותא עם אח נוסף; זאת, בעודו חמוש באקדח טעון, המוחזק על-ידו ברישיון. כשהגיעו העורר ואחיו לצומת סמוך, ירד העורר מן המכונית, באקדח שלוף, והחל מתעמת עם בני המשפחה שעמדו בקרבת מקום. העימות התגלגל לכדי דחיפות, שבעקבותיהן ירה העורר ירייה אחת באוויר. בשלב זה, הגיע למקום בריצה אחד מדודי העורר, כשבידו מקל מטאטא. העורר ירה 2 כדורים לפלג גופו התחתון של הדוד, והלה התמוטט על הכביש. העורר החל ללכת לאחור, כאשר דודיו צועקים עליו להתרחק מן המקום. אז, ירה העורר 3 קליעים נוספים; אחד מהם, פגע בבן דודו הקטין. לאחר מכן, ברחו העורר ושני אחיו מן הזירה; רק בחלוף 4 ימים ממועד האירוע, הסגיר עצמו העורר לידי המשטרה. בעקבות הירי, סבל הדוד משבר בירך שמאל, ואילו לקטין נגרמו נזקים של ממש בריאות ובעמוד השדרה - פגיעות שבעטיין נזקקו השניים לניתוחים ולתקופות אשפוז ממושכות.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. הבקשה - התקבלה. בהחלטה נקבע, בין היתר, כי יש בחומר הראיות כדי לעמוד ברף של ראיות לכאורה. בתוך כך נקבע, כי הממצאים שהביאה המשיבה "תומכים בגרסת העדים המפלילים ושוללים לכאורה את גרסת המשיב להגנה עצמית". באשר לאפשרות לשחרר את העורר לחלופת מעצר, עמד בית משפט המחוזי על המסוכנות הנשקפת ממנו, בהינתן התנהגותו על-פי המיוחס לו בכתב האישום. עוד צוין, כי בשל התנהגות העורר בימים שלאחר ביצוע העבירות, ובפרט הימים הארוכים שחלפו עד אשר הסגיר עצמו העורר לידי המשטרה, מתעורר בעניינו חשש לשיבוש הליכי משפט ולהימלטות מן הדין.

מכאן הערר שלפני.

5. העורר משיג על קביעות הנוגעות לשני אירועי הירי. אשר לירי בדוד - העורר אמנם מודה בביצועו, אך קובל על כך שלא ניתן משקל הולם לטענת ההגנה העצמית שהעלה, כמו גם לטענתו כי דודו ושאר בני משפחתו תקפו אותו בשל שירותו הצבאי ותמיכתו במדינה. לגבי הירי בקטין, טוען העורר ל'חורים' בתשתית הראייתית שהציגה המשיבה, לצורך ביסוס טענתה כי הקליע שפגע בקטין נורה מאקדחו. בעיקר טוען העורר, בהקשר זה, כי בניגוד לעדויות שהובאו מטעם המשיבה, הוא לא היה היורה היחיד בזירה; וכי נפלו פגמים בחוות הדעת הבליסטית שצורפה מטעם המשיבה, שלפיה קיימת התאמה בין אקדח העורר לבין חלקי הקליע שנמצאו בגוף הקטין.

6. המשיבה, מנגד, טוענת כי בגרסת העורר בדבר תחולת סייג ההגנה העצמית, באשר לירי בדוד,

קיימות סתירות פנימיות רבות, וכי גרסה זו אינה נתמכת בתשתית ראייתית מינימלית. עוד טוענת המשיבה, כי גם אם נפלו פגמים מעטים ב'שרשרת המוצג' של חלקי הקליע שנמצאו בגוף הקטין, הרי שקיימת "הצטברות סימנים שמביאה למסקנה שהקליע הזה נורה מנשקו של העורר".

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, מזה ומזה, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר - להידחות. כידוע, סעיף 21 לחוק המעצרים מורנו, כי לצורך החלטה בדבר מעצר עד תום הליכים משפטיים, יש לבחון התקיימותם של 3 תנאים מצטברים: קיומן של ראיות לכאורה; קיומה של עילת מעצר סטטוטורית; וכן העדר אפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בנאשם פחותה (בש"פ 6468/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.8.2016), בש"פ 4026/15 מזאריב נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (15.6.2015)).

8. מבין התנאים הנזכרים, מתמקד הערר דן בשאלת קיומן של ראיות לכאורה לביצוע המעשים. כידוע, השאלה שעלינו לשאול, בהקשר זה, מוכרעת על-פי מבחן 'אם נאמין': "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו?" (בש"פ 4425/24 אמל ג'בארין נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (13.6.2024)); (בש"פ 215/19 סלאימה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (22.1.2019)). אשר על כן, כפי שציין השופט ע' גרוסקופף לפני זמן לא רב, "בשלב זה אין לשקול זו מול זו את ראיות התביעה וראיות ההגנה ולהכריע ביניהן. המשוכה העומדת בפני התביעה היא פחותה, ונוגעת [...] להצגת ראיות בעלות פוטנציאל הרשעתי. בהתאם, מוטל על ההגנה נטל כבד יותר - עליה להצביע על פגמים מהותיים בראיות התביעה" (עמ"ז 24736-08-24 סיד אחמד נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.8.2024) (להלן: עניין סיד אחמד); ההדגשה הוספה - נ' ס').

9. משזו השאלה שעל הפרק, סבורני כי יש להשיב עליה בחיוב: מבלי לטעת מסמרות לגופם של דברים, לא מצאתי כי עלה בידי העורר להצביע על פגמים מהותיים בחומר הראיות, ועל שלילת פוטנציאל ההרשעה שבו. אשר לירי בבן הדוד - בידי המשיבה סרטונים המתעדים את המקרה, עדויות רבות שלפיהן העורר הוא היחיד שביצע ירי במהלך האירוע, וחוות דעת בליסטית המצביעה על התאמה בין אקדחו של העורר לקליע שנמצא בגופו של בן דודו הקטין. את הדיון לגופה של חוות הדעת מטעם המשיבה, לרבות עימותה עם חוות הדעת מטעם העורר - יש אפוא להותיר להליך העיקרי; בנקודת הזמן הנוכחית, די בכך שבראיות המשיבה אכן טמון פוטנציאל להרשעת העורר במיוחס לו. מאחר שזהו המצב לגבי הירי בבן הדוד, איני רואה צורך להידרש לבחינת קיומן של ראיות לכאורה גם באשר לירי בדוד, ולשאלת היחס לטענת ההגנה העצמית שהעלה העורר בהתייחס לירי זה (על כך ראו, למשל: בש"פ 2780/16 קריספיל נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (14.4.2016); בש"פ 1276/17 מדינת ישראל נ' סלמאן, פסקה 4 (23.2.2017)).

10. הוא הדין והיא המידה גם באשר לדיון במהימנות העדויות. העורר לא הצביע על סתירות פנימיות חמורות כל-כך בעדויות, עד כי לא ניתן יהיה לתת בהן אמון כלל, כנדרש בשלב זה של הוכחת ראיות לכאורה; משכך, אף בטענותיו אלה אין כדי להצדיק התערבות בהכרעתו של בית המשפט המחוזי, שלפיה יש בעדויות כדי לשמש ראיות לכאורה לביצוע המעשים (ראו: בש"פ 352/11 ברי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.1.2011); בש"פ 183/14 בן סימון נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (19.1.2014)).

11. אשר למסוכנות הנשקפת מן העורר - בהתאם לעבירות שעל הפרק, נזקפת לחובת העורר חזקת המסוכנות המעוגנת בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. חזקה זו "מטילה על הנאשם את הנטל לשכנע את בית המשפט כי לא נשקפת ממנו מסוכנות המצדיקה מעצר עד תום ההליכים או כי ניתן לאיין או, למצער, למזער את מסוכנותו במסגרתה של חלופת מעצר כזאת או אחרת. חלופה כאמור לא תתאפשר אלא בהתקיים טעמים מיוחדים, והנטל להוכיח את התקיימותם רובץ על הנאשם" (ראו: בש"פ 4488/24 אבו תקפה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (6.6.2024); בש"פ 248/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (2.2.2020)). לא מצאתי כי יש בטענות העורר כדי לסתור את החזקה, או כדי להצביע על התקיימותם של טעמים מיוחדים המצדיקים בחירה בחלופת מעצר. לבד מן המסוכנות אשר נובעת מן העבירות עצמן, מצא בית משפט המחוזי, בצדק רב, כי לאור העובדה שהעורר נמלט מן הזירה והסגיר עצמו למשטרה רק בחלוף 4 ימים, ישנו חשש סביר לשיבוש הליכי משפט ולהמלטות נוספת מאימת הדין (ראו: עניין סיד אחמד, פסקה 13 והאסמכתאות שם). גם חשש זה לא מצאתי כי עלה בידי העורר להפיג.

סוף דבר, שהערר - נדחה, על כל חלקיו.

ניתנה היום, ד' תשרי תשפ"ה (06 אוקטובר 2024).

נעם סולברג
שופט